

Баніт О.В.

Україна, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна
НАПН України

ОНЛАЙН-ОСВІТА: МОЖЛИВОСТІ ТА ПЕРЕСПЕКТИВИ

Інтернет суттєво змінив життя загалом, у тому числі й підхід до освіти. Університетські програми, хоч і дають хорошу базу, але не завжди встигають вчасно оновлюватися. Тому навіть тим, хто вчиться в університеті або вже має диплом, варто шукати додаткові джерела знань. Сьогодні нові знання можна отримати з різних джерел. Широкі можливості в цьому напрямі пропонує онлайн-освіта. Вона дозволяє зорієнтуватися у постійно зростаючому потоці нової інформації, опанувати нові навички, не виходячи з дому, прискорити процес навчання [4].

Аналіз провідних світових платформ, що надають можливість навчатися онлайн, показує, що найпопулярнішими серед них є:

- Coursera – пропонує більше 450 курсів з різних дисциплін, навчання ведеться переважно англійською мовою, але багато лекцій супроводжуються субтитрами іспанською, французькою, рідше російською (www.coursera.org).

- Khan Academy – представляє короткі відеоуроки (5–15 хвилин) з різних дисциплін. У доступній формі пояснюються матеріали з біології, фізики, алгебри, економіки, астрономії та ін. Уроки проводяться англійською, але доповнюються субтитрами багатьма іншими мовами (www.khanacademy.org)

- EdX – онлайн-курси повторюють реальні лекції, що читаються в Гарварді, університеті Корнуелла, Федеральній політехнічній школі Лозанни, Гонконгському, Кіотському, Пекінському університетах. Деякі з них зараховуються як академічні години та можуть враховуватися при розгляді заявки на отримання стипендії в університетах-партнерах (www.edx.org).

- Udacity – приватна розробка групи вчених, які займаються робототехнікою. Пропонує близько трьох десятків курсів, що діляться за рівнем складності: новачок, досвідчений, профі (www.udacity.com).
- Canvas Network – пропонує безкоштовні, умовно безкоштовні та платні курси. Немає єдиного підходу до викладання. Матеріал можуть пояснювати виключно в коротких відеолекціях, доповнювати можливістю обговорювати прослухане на форумі з викладачем та іншими студентами (www.canvas.net).
- Udemu – освітні проекти розподілені на 16 категорій, серед яких є комп'ютерні, гуманітарні дисципліни, а також хобі, рукоділля, мистецтво, фотозйомка тощо. Курси читають інструктори, які мають практичний досвід у бізнесі, менеджменті, фінансах, технологіях. Всі матеріали платні (www.udemy.com). [3].

Між зазначеними вище онлайн-платформами та великою чисельністю інших, що пропонують різні провайдери, можна виокремити вагомі відмінності. Деякі майданчики прагнуть якомога більше наблизитися до стандартів академічної освіти. Вони розміщують тривалі курси, створені провідними навчальними закладами світу, спрямовані на поглиблене знання предмета. Найбільш показовим прикладом є Coursera. Водночас є чимало майданчиків, які не прагнуть вписуватися в університетські рамки. Вони розміщують короткі курси, покликані швидко навчити слухача конкретних практичних навичок. Такі курси сприяють професійному розвитку та розвитку кар'єри. До подібних платформ відноситься Udemu. В Україні за цією моделлю працює EDUGET [1].

З огляду на це, одні платформи називають «сайти-солянки» (все потроху), інші – сайти моно-освіти. Чимало людей прагнуть не просто отримати інформацію з певної теми, а саме опанувати відповідні знання або навички в певній, інколи вузькій галузі. «Сайти-солянки» не можуть дати глибокі знання, тим більше, перевести їх у навички для користувача. На противагу їм моно-сайти фокусуються на повноті знань та оволодінні навичками в одній

конкретній сфері чи професії. Найкращим прикладом останніх є навчання іноземним мовам. У цій сфері лідером серед моно-сайтів є Duolingo (більше 100 мільйонів користувачів в усьому світі). Його вже порівнюють із Фейсбуком у сфері освіти [2]. Тобто, логічно можна припустити, що наступним кроком, зважаючи на розвиток ринку онлайн-освіти, має бути поява справжніх моно-ресурсів, що пропонують системне й глибоке вивчення конкретного предмету та набуття відповідних навичок і відмінних знань у користувачів, які обрали цей вид сервісу.

Як показує практика, онлайн-освіта поступово, крок за кроком відвойовує ринок у традиційної освіти. Цей ріст складає 23 – 25% щороку, хоча й займає лише 3% всього освітнього ринку [2]. Наразі в суспільстві з'являється все більше дискусій щодо переломного моменту, коли онлайн-освіта візьме перевагу над звичним аудиторним, так званним офлайн-навчанням.

Таким чином, можемо підсумувати, що онлайн-освіта як явище протягом останніх років стає стабільним трендом галузі. Експерти прогнозують, що майбутнє освітньої системи все-таки залишиться за онлайн-форматом.

Література

1. Змінюємо профіль. Як за допомогою онлайн-курсів здобути нову професію. URL: <https://nv.ua/ukr/techno/kurs-na-online/minjajemo-profil-jak-za-dopomogoju-onlajn-kursiv-otrimati-novu-profesiju-133831.html>
2. Куценко С. Онлайн-освіта: переваги і недоліки. URL: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/onlajn-osvita-perevagi-i-nedoliki/>
3. Популярні платформи онлайн-курсів (МООС). URL: https://osvita.ua/abroad/higher_school/distance-learning/37601/
4. Як за допомогою онлайн-курсів здобути нову професію. URL: <https://nv.ua/ukr/techno/kurs-na-online/minjajemo-profil-jak-za-dopomogoju-onlajn-kursiv-otrimati-novu-profesiju-133831.html>